

Lintujentarkkailu

Lintujentarkkailu on hauskaa ja halpaa puuhaa. Se onnistuu ympärivuoden eikä ole sidoksissa paikkaan. Lintujen tarkkailua voi harrastaa omassa pihapiirissä, voi lähteä linturetkelle tai se onnistuu jopa ikkunasta käsin esimerkiksi järjestämällä linnuille talviruokintapaikka ikkunan alle. Lintuharrastus ei vaadi suuria alkuinvestointeja. Lintuharrastus on myös siinä mielessä kiitollinen harrastus, että siinä voi kehittyä jatkuvasti.

Milloin?

01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12

— Milloin mahdollista? — Sesonki

Vaikeusaste & erityisvaatimukset:

Toiminnan kesto:

½-> h

Kustannukset:

€ €€ €€€

Tarvikkeet ja työvälineet:

- Lintukirja
- Vihko
- (Kiikarit)

Työohje:

- Lintuharrastus olisi helpointa aloittaa talvella, jolloin lintuja on vähiten. Kevään tullen lintulajeja tulee koko ajan lisää ja niitä on helpompi tunnistaa kun on oppinut tunnistamaan helpot peruslinnut ensin. Lintuharrastuksessa uuden oppiminen perustuu vertaamiseen jo aiemmin opittuihin lajeihin.
- Vaikka kokeneilta lintuharrastajilta saa paljon tietoa, on helpompi aloittaa harrastus samanlaisen aloittelijan kanssa. Tällöin joutuu oikeasti itse tunnistamaan linnut ja oppiminen käy paremmin.
- Piirtäminen ja hyvät muistiinpanot helpottavat paljon oppimista.
- Lintuoppaiden johdanto-osioissa on yleensä hyvät ohjeet siitä, miten lintuja tunnistetaan. Keskeisimmät lintujen tunnistamisessa esiin nousevat tekijät ovat linnun koko, muoto, värituntomerkit, liikkumistapa, olinpaikka ja äänet.

Ohjaajalle:

- BirdLife Suomi ry:llä (www.birdlife.fi) on kattavat ja monipuoliset sivut lintuharrastukseen. Ne antavat paljon tietoa aloittelevasta lintuharrastajasta ammattilaiselle. Kyseisiltä sivuilta löytyy muun muassa lintuharrastajan vuodenvuoro, lintujen tunnistamiseen liittyviä asioita sekä paljon muuta kiinnostavaa lintutietoutta.
- Kirjastoista voi lainata erilaisia lintukirjoja.

Muuta:

- www.birdlife.fi

Lähde: <http://www.birdlife.fi/lintuharrastus/lintuharrastus.shtml>

Vierailu lehmätilalla ja uunijuusto

Lehmän tulee saada vasikka kerran vuodessa, jotta se tuottaisi maitoa ympäri vuoden. Tutustuminen lehtiin ja vasikoihin on mielenkiintoinen ja ympärivuoden toteutettavissa oleva aktiviteetti kaiken ikäisille. Lisäsisältöä aktiviteettiin tuo ternimaidosta valmistettu uunijuusto.

Milloin?

01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12

— Milloin mahdollista? — Sesonki

Vaikeusaste & erityisvaatimukset:

- Tilavierailulle vaaditaan fyysistä liikuntakykyä.

Toiminnan kesto:

1 h ->

Kustannukset:

€ €€ €€€

Tarvikkeet uunijuustoon (4:lle):

- 1 l ternimaitoa
- 1 tl suolaa
- Voita vuoaan voiteluun
- Uunivuoka
- Kanelia ja sokeria tarjoiluun

Työohje/toimintaohje:

- Järjestäkää yhteinen retki, jossa pääsee tutustumaan lehmien elämään ja jopa rapsuttelemaan niitä.

Uunijuusto

1. Voitele uunivuoka voilla.
2. Sekoita ternimaidon joukkoon suola.
3. Kaada ternimaito voideltuun uunivuokaan.
4. Paista 175 asteessa noin ½tuntia, kunnes maito on hyytynyt ja saanut kauniin värin.
5. Tarjoile sokerin ja kanelin kera.

Ohjaajalle:

- Mahdollisia, itseään lähellä sijaitsevia vierailukohteita voi etsiä esimerkiksi internetistä.
- Tuotantotiloilla saattaa olla melko vaativatkin hygieniasäädökset, jotka rajoittavat vierailijoiden käyntejä, mutta esimerkiksi myös kotieläinpihoilla on nautaeläimiä.
- Tiloilta voi kysellä kummivasikka –käytännöstä, jolloin voidaan seurata lehmän elämää vasikasta aikuiseksi lypsäväksi lehmäksi.

Muuta:

- http://www.sey.fi/elaintietoa/tuotantoelaimet/naudat/mukava_tietaa_lehmasta
- <http://www.e-oppikirja.fi/oph/tuotantoelainten-terveys-ja-hyvinvointi/nauta/>

Pilkkiminen

Pilkkiminen on talvikalastusta, jossa kalastetaan jäähän kairatun reiän kautta. Pilkkiongintavälineillä voi kalastaa myös avoveden aikaan, esim. veneestä tai laiturilta. Pilkkiminen on toimintana melko halpaa ja helposti toteutettavaakin, sillä siihen ei vaadita lupia. Toimintaa hankaloittaa hieman haasteellinen vuodenaika ja sääolosuhteet.

Milloin?

01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
—————											
—————											

————— Milloin mahdollista? ————— Sesonki

Vaikeusaste & erityisvaatimukset:

- Sorminäppäryys, liikuntakyky, kärsivällisyys

Toiminnan kesto:

1 h ->

Kustannukset:

€ **€€** €€€

Tarvikkeet:

- Pilkkivapa + pilkki
- Syötit (surviaisen- ja kärpäsentoukat, madot)
- Jääkaira avannon tekemiseen
- Sohjokauha avannon puhdistamiseen
- Jäänaskalit
- Pilkkijakkara
- Säähän sopiva pukeutuminen/varustus
- Muovipussi saaliille

Työohje:

1. Kairaa jäähän reikä.
2. Putsaa reikä sohjokauhalla jäsohjosta ja lumesta.
3. Laita pilkkiin syötti.
4. Laita pilkki syötteineen avantoon ja seuraa pilkin päätä.
5. Kun pilkkivavan pää nykii, todennäköisesti pilkissä on kala. Nosta vavan avulla pilkki vedestä nopeasti ja tasaisesti.
6. Poista kala koukusta, laita uusi syötti ja jatka kalastamista.

Ohjaajalle:

- Pilkkiminen on maksutonta ja jokamiehen oikeuksiin kuuluvaa, sen harrastamiseen ei tarvita lupaa.
- Kaloja saa usein paremmin kaislikoista ja suojaisista paikoista.
- Huomioikaa turvallisuus. Jää saattaa olla toisista kohtaa vahvaa ja toisista heikkoa.
- Muistakaa pukeutua lämpimästi, sillä paikallaan ollessa tulee helposti kylmä.

Muuta:

- <http://www.kalastajat.com/abc/pilkkiminen.php>

Lähde: <http://www.luontoon.fi/harrastukset/kalastus/pilkkiminen/Sivut/Default.asp>

Kuvat: Tuomo Salovuori

Huonekasveja hedelmistä

Monien eksoottisten huonekasvien siemenet itävät helposti kotioloissakin ja niistä saa näyttäviä viherkasveja. Hedelmiä ne eivät suomen oloissa tuota, mutta on mielenkiintoista seurata niiden kasvua ja kehitystä. Toiminta on melko halpaa ja kasvatusta voi kokeilla lähes minkä hedelmän siemenistä tahansa. Kasvatus onnistuu mihin vuodenaikaan tahansa mutta parasta kasvu-aikaa on kevät ja alkukesä.

Milloin?

01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
—											
			—								

— Milloin mahdollista? — Sesonki

Vaikeusaste & erityisvaatimukset:

- Sorminäppäryys

Toiminnan kesto:

½-1 h

Kustannukset:

€ €€ €€€

Tarvikkeet ja työvälineet:

- Kasvatettavan hedelmän siemeniä
- Ruukku
- Kylvömultaa
- Muovikelmua ruukun suojaamiseen/peittämiseen

Työohje:

1. Ota kypsistä hedelmistä siemenet talteen.
2. Kylvä ne hiekkapitoiseen kylvömultaan. Peitä kylvös muovikelmulla haihduttamisen vähentämiseksi. Aseta kylvös lämpimään ja valoisaan paikkaan.
3. Pidä kylvös tasaisen kosteana.
4. Taimettumisen jälkeen kasvit tarvitsevat paljon valoa ja lämpöä. Kasteluvesi kannattaa seisottaa ennen kastelua ja kasveja tulee myös sumutella silloin tällöin.
5. Vaihda kasvia tarvittaessa suurempaan ruukkuun.

Ohjaajalle:

- Kasvatukseen voi kokeilla esimerkiksi appelsiinia, avokadoa, granaattiomenaa, mangoa, sitruunaa, viinirypälettä tai viikunaa.
- Joskus kasvatus vaatii kärsivällisyyttä, sillä itäminen saattaa viedä aikaa.

Muuta:

- <http://www.ksml.fi/erikoissivut/ihana-elama/10-nikisia-viherkasveja-hedelmien-siemenista/1181840>

Lähde: http://puutarha.net/artikkelit/123/huonekasvi_hedelmasta.htm

Tammikuu